

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΕΤΟΡΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΙΟΧΑΝΕΣΜΠΟΥΡΓΚ**

Γιοχάνεσμπουργκ, 1 Νοεμβρίου 2019

**Ανακοίνωση Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Πολιτικής Νοτ.
Αφρικής.**

Στις 30 Οκτωβρίου 2019, ο Υπουργός Οικονομικών κ. Tito Mboweni, ανακοίνωσε, στο Νοτιοαφρικανικό Κοινοβούλιο, το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Πολιτικής-ΜΠΔΠ (Medium-Term Budget Policy Statement-MTBPS) της Κυβέρνησης του Προέδρου κ. Cyril Ramaphosa.

Τα κύρια σημεία του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Πολιτικής, είναι:

- η παραδοχή, εκ μέρους του κ. Mboweni, της κυβερνητικής αστοχίας στον περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος, το οποίο εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 5,9% την τρέχουσα οικονομική περίοδο και θα αυξηθεί στο 6,2% για την επόμενη τριετία, δύο μονάδες υψηλότερα από τις εκτιμήσεις που είχαν επίσημα διατυπωθεί στον ετήσιο προϋπολογισμό του Φεβρουαρίου τ.έ. (πρόβλεψη για 4,2%)
- η αδυναμία προώθησης των επόδων αλλά αναγκαίων μέτρων δημοσιονομικής πειθαρχίας και ο περιορισμός των δημοσίων δαπανών

Από τα ανακοινωθέντα στο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Πολιτικής-ΜΠΔΠ, συγκρατώνται επίσης τα ακόλουθα:

- ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ θα διαμορφωθεί στο 0,5% έναντι εκτιμήσεων 1,5%, ποσοστό χαμηλότερο ακόμα και από τις εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας (SA Reserve Bank) που ήταν 0,6%. Το Υπουργείο Οικονομικών αναμένει μια σταδιακή ανάκαμψη του ΑΕΠ τα επόμενα τρία έτη (2020: 1,2%, 2021: 1,6%, 2022: 1,7%), ποσοστά ανάπτυξης ωστόσο αρκετά χαμηλά και μη ικανά να αντιμετωπίσουν το αυξανόμενο ποσοστό ανεργίας, το οποίο, σύμφωνα με τις διαφαινόμενες τάσεις, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 30%
- περιορισμός των δημοσίων δαπανών μόλις κατά 21 δισ. ραντ-ZAR (περίπου € 1,27 δισ., 1 € = 16,5 ZAR), ποσό σημαντικά μικρότερο από την επιδότηση, ύψους 56 δισ. ZAR (περίπου € 3,39 δισ.) που δόθηκε από τον κρατικό προϋπολογισμό, ως στήριξη στη κρατική εταιρεία ηλεκτρισμού ESKOM για το τρέχον έτος
- υστέρηση των φορολογικών εσόδων κατά 53 δισ. ZAR (περίπου € 3,21 δισ.) από τον στόχο που είχε τεθεί τον Φεβρουάριο του τ.έ., με αποτέλεσμα το σύνολο της μείωσης

των φορολογικών εσόδων να φθάσει τα 110 δισ. ZAR (περίπου € 6,66 δισ.) για την χρονική περίοδο 2018/2019

- έλλειψη βιώσιμου σχεδίου για την αναδιάρθρωση του χρέους της ESKOM, το οποίο ανέρχεται σε 450 δισ. ZAR (περίπου € 27,27 δισ.) καθώς και για την χρηματοδοτική πίστωση, ύψους 230 δισ. ZAR (περίπου € 13,93 δισ.) που έχει εγκριθεί για την επόμενη δεκαετία
- αναθεώρηση των προβλέψεων για το ύψος του δημοσίου χρέους, για το οποίο ενώ οι αρχικές εκτιμήσεις το υπολόγιζαν να φθάσει σταδιακά, την περίοδο 2023/2024, στο 60%, ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, τώρα εκτιμούν ότι αυτό θα διαμορφωθεί στο 71,3% ήδη από το χρονικό διάστημα 2022/2023 (δηλαδή και σημαντικά υψηλότερο και ένα χρόνο νωρίτερα από τις αρχικές προβλέψεις). Σε περίπτωση δε που οι επιδοτήσεις προς την ESKOM, από τον κρατικό προϋπολογισμό, δεν περιορισθούν, τότε το δημόσιο χρέος αναμένεται να φθάσει, την περίοδο 2027/2028, στο 80,9% (το 2015 ήταν μόλις 50%)
- η εξυπηρέτηση των δανειακών υποχρεώσεων της χώρας, την τρέχουσα οικονομική περίοδο θα ανέλθει σε 204 δισ. ZAR (περίπου € 12,36 δισ.).

Ο κ. Mboweni προειδοποίησε ότι η Νοτ. Αφρική θα πρέπει να αντιμετωπίσει άμεσα το αυξανόμενο κόστος εξυπηρέτησης του χρέους και τα υψηλότερα επιτόκια, προκειμένου να αποφύγει να "πέσει" σε μια "παγίδα" χρέους.

Ο Υπουργός Οικονομικών παραδέχθηκε επίσης ότι πολύ δύσκολα θα πεισθούν οι εμπορικές τράπεζες να προβούν σε αναδιάρθρωση των δανείων, ύψους 9,2 δισ. ZAR (περίπου € 557,57 εκατ.), που δόθηκαν, με εγγύηση του δημοσίου, στην κρατική αεροπορική εταιρεία SA Airways, και άρα θα πρέπει ο κρατικός προϋπολογισμός να καλύψει αυτό το ποσό, σύμφωνα με τις απορρέουσες συμβατικές υποχρεώσεις. Ο κ. Mboweni ανέφερε επίσης ότι η SA Airways έχει συσσωρευμένες ζημιές, τα τελευταία 13 χρόνια, που ανέρχονται σε 28 δισ. ZAR (περίπου € 1,69 δισ.), και υπό τις παρούσες συνθήκες είναι σχεδόν απίθανο να δημιουργήσει επαρκές ταμειακές ροές για να συνεχίσει τις δραστηριότητές της.

Αναφερόμενος στις ανελαστικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού (επισημαίνοντας ότι οι μισθοί και οι συντάξεις απορροφούν το 35% του ενοποιημένου κρατικού προϋπολογισμού), ο κ. Mboweni ανακοίνωσε "πάγωμα" των μισθών υπουργών, βουλευτών, μελών των περιφερειακών νομοθετικών σωμάτων καθώς και περίπου 29.000 δημοσίων υπαλλήλων, των οποίων οι ετήσιες απολαβές ξεπερνούν το 1 εκατ. ZAR (περίπου € 60.000), ενώ υφίσταται και το ενδεχόμενο μείωσης τους. Αντιθέτως, για να ενισχυθεί η καταπολέμηση της διαφθοράς και της φοροδιαφυγής, η Εθνική Εισαγγελική Αρχή (NPA) θα λάβει, τα επόμενα δύο χρόνια, ένα επιπλέον ποσό ύψους 1,3 δισ. ZAR (περίπου € 78,7 εκατ.), ενώ η Φορολογική Αρχή (Sars) θα λάβει ένα επιπλέον ποσό ύψους 1 δισ. ZAR (περίπου € 60,6 εκατ.).

Εγχώριοι οικονομικοί αναλυτές εμφανίζονται ιδιαίτερα προβληματισμένοι, επισημαίνοντας ότι οι φόβοι δημοσιονομικού "εκτροχιασμού" είναι πλέον "προ των πυλών", αφού η αβεβαιότητα όσον αφορά στην επίτευξη των στόχων δημοσιονομικής πειθαρχίας είναι

υπαρκτή, ενώ ακόμη δεν έχει ξεκαθαρίσει το μέλλον με τις υπερχρεωμένες και ζημιογόνες δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς (State Owned Enterprises-SOEs), όπως η ESKOM και η SA Airways, των οποίων οι ανάγκες δανεισμού εγγυώνται από το κρατικό προϋπολογισμό.

Οι αναλυτές εκτιμούν ότι θα πρέπει να υπάρξει μια μείωση των δημοσίων δαπανών κατά τουλάχιστον 150 δισ. ZAR (περίπου € 9,09 δισ.), κλιμακωτά για τα επόμενα τρία έτη, με παράλληλη αύξηση των δημοσίων εσόδων την αντίστοιχη περίοδο.

Από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης, οι δύο εκ των τριών οίκων αξιολόγησης (Standard & Poor's και Fitch) έχουν κατατάξει, από το 2017, την πιστοληπτική ικανότητα της Νοτ. Αφρικής σε αρνητικό επίπεδο ("junk status"), ενώ ο τρίτος οίκος αξιολόγησης Moody's, την έχει κατατάξει μόλις μια βαθμίδα πάνω από το όριο αξιολόγησης υψηλού επενδυτικού κινδύνου. Ωστόσο ο οίκος Moody's, μετά την ανακοίνωση του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Πολιτικής, αναμένεται να επαναπροσδιορίσει τη στάση του και να αλλάξει την αξιολόγησή του για την νοτιοαφρικάνικη οικονομία από σταθερή σε αρνητική.

Οι οικονομικοί αναλυτές πιστεύουν ότι οι δύσκολες αποφάσεις σχετικά με την μείωση των δημοσίων δαπανών και τις αλλαγές στους φορολογικούς συντελεστές θα παρουσιασθούν στον κύριο προϋπολογισμό, ο οποίος θα κατατεθεί τον Φεβρουάριο του 2020.

Απόστολος Μιχαλόπουλος
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'
Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ